

СИЛАБУС

навчальної дисципліни ПСИХОЛОГІЯ ТВОРЧОСТІ

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова Форма контролю: залік

Освітній ступінь: бакалавр

Для спеціальності: Для всіх спеціальностей

Обмеження для вибору: відсутні

Кількість кредитів (годин): 4 (денна форма: год.: 20 - лекції; 28 – семінарські; 72 - самостійна робота; заочна форма: год.: 6 - лекції; 6 – семінарські, 108 - самостійна робота)

Мова викладання: українська

Презентаційні матеріали: -

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: *Жоха Світлана Петрівна*

Науковий ступінь, вчене звання, посада: *викладач*

Кафедра: *кафедра загальної та практичної психології.*

Робочій e-mail: zhokha@idguonline.net

Години консультацій на кафедрі: вівторок 16.10 – 17.10

3. Цілі дисципліни та результати навчання

Предмет дисципліни є творча діяльність як базова характеристики особистості, процес продукування творчого результату; творча діяльність у контексті культури, обдарованість, креативність, талант, геніальність.

Мета дисципліни полягає у створенні умов для засвоєння студентами загальних уявлень щодо методологічних, науково-методичних та прикладних проблем галузі; ознайомленні з підходами до вивчення психологічних аспектів творчої діяльності та засобами психологічного дослідження та оцінки особистісної обдарованості та креативності.

Студенти, що опанують дисципліну «Психологія творчості» зрозуміють:

- основні теорії, принципи, методи і поняття: об'єкт та предмет психології творчості; сутність творчості та її структуру;
- основні поняття та теорії творчості у психології та філософії;
- співвідношення творчих та інтелектуальних процесів;
- методи вивчення творчості як інтелектуального процесу;
- методи вивчення творчості як цілісного феномену в особистому та професійному житті;
- професійні вимірювання креативності;
- розроблення програм творчого розвитку та стимулювання творчої активності.

В процесі вивчення курсу студенти можуть оволодіти такими **уміннями й навичками**:

- організувати та проводити науково-дослідницьку роботу в галузі психології творчості;
- здійснювати психологічну стимуляцію та підтримку творчої активності суб'єкта або групи;
- аналізувати фактори, умови та процес вирішення творчих завдань;
- оцінювати та розвивати творчі здібності;
- використовувати навички стимулювання власної творчої активності.

4. Зміст дисципліни

Змістовий модуль 1: Теоретичні аспекти дослідження творчості у психологічній науці.

Тема 1. Вступ до психології творчості. Основні напрямки досліджень.

Тема 2. Творчість як предмет вивчення психології загальних здібностей.

Змістовий модуль 2: Психологічні особливості творчої особистості.

Тема 3. Креативність як окрема здібність до творчості.

Тема 4. Творчість як інтелектуальний процес.

Тема 5. Інтелектуальна активність як предмет психології творчості.

Змістовий модуль 3: Особливості творчої діяльності особистості на різних етапах онтогенезу.

Тема 6. Розвиток творчих здібностей. Фактори прояву, формування та реалізації творчих здібностей.

Тема 7. Психофізіологія здібностей: стать, вік, функціональна асиметрія мозку.

Тема 8. Основні принципи та процес наукової творчості.

Змістовий модуль 4. Експериментальні особливості дослідження творчості особистості.

Тема 9. Діагностика креативності: порівняльний аналіз методів.

Тема 10. Актуальні дослідження інтелектуальної активності.

5. Політика курсу

Відвідування навчальних занять Згідно з «**Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ**» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Академічна доброчесність. Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «**Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики ІДГУ**». Наявність академічного плагіату в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки. Використання технологій штучного інтелекту Навчальна дисципліна не передбачає використання здобувачами генеративних моделей штучного інтелекту. Генерація тексту для виконання індивідуальних занять або підготовки до семінарських занять буде кваліфікуватися як порушення академічної доброчесності.

6. Контрольні заходи та критерії оцінювання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях та результати самостійної роботи. Шкала оцінювання та нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «**Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ**».

Форма проміжного контролю – модульна контрольна робота

Форма підсумкового контролю – залік.

Схема формування підсумкової оцінки

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях, участі у роботі на лабораторних заняттях, виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання МКР
Мінімальний рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Шкала переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в оцінку за традиційною шкалою

Сума балів	Оцінка за національною шкалою
90-100	зараховано
89-70	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	не зараховано (повторний курс)

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінювання під час аудиторних занять враховує активність студентів на занятті, рівень розуміння матеріалу та використання його при розв'язанні практичних завдань, грамотна побудова усних відповідей та якість оформлення письмових відповідей, презентацій чи інших видів завдань.

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Студент вільно володіє матеріалом, ґрунтовно та всебічно розкриває зміст питання із використанням наукових термінів; викладає самостійно, вільно, аргументовано, проявляє нешаблонність мислення; висловлює свої думки, робить аргументовані

	висновки, рецензує відповіді інших студентів.
4 бали	Студент володіє понятійним і фактичним апаратом; розкриває теоретичні відомості з питань дисципліни; знає основні теоретичні положення з питань курсу. Однак, допускає незначні огріхи при відповіді на питання чи прослідковується деяка неповнота відповіді, скутість у висловленій думці, або не демонструє здатність висловлювати та аргументувати своє ставлення до альтернативних поглядів на питання.
3 бали	Студент володіє мінімальним понятійним і фактичним апаратом; розкриває зміст питання поверхово, фрагментарно, непослідовно, пояснення термінів неповні або не науковому рівні; не демонструє здатність до глибокого аналізу, використання обов'язковою літературою, не може повністю розкрити сутність окремих технологій, навести власні приклади.
2 бали	Студент володіє базовим понятійним і фактичним апаратом, розкриває зміст питання, але поверхово та обмежено, є неточності або огріхи у відповідях, відсутня аргументація або вона слабо розвинена. Демонструє обмежену здатність висловлювати власні думки та робити висновки. Завдання для самостійної роботи не виконані.
1 бал	Студент демонструє мінімальне володіння понятійним і фактичним апаратом. Розкриття змісту питання фрагментарне та поверхове. Допускає велику кількість неточностей та помилок у відповідях, аргументація відсутня. Не виявляє здатності до глибокого аналізу чи критичного мислення.
0 балів	Відсутній на занятті без поважних причин

Критерії оцінювання завдань самостійної роботи

Самостійна робота оцінюється за такими критеріями: рівень опанування темою, ступінь орієнтації в опрацьованому матеріалі, самостійність, активність, зацікавленість студента в обговоренні питань для самостійного вивчення.

<i>Оцінка</i>	<i>Критерії оцінювання навчальних досягнень</i>
5 балів	Самостійна робота виконана у повному обсязі та своєчасно, викладено логічно, з узагальненням і висновками, додано творчий підхід до завдання, візуалізація матеріалу; під час виконання використано сучасна література, наведено власні приклади; якість оформлення роботи відповідає нормам. При захисті завдання демонструє володіння матеріалом.
4 бали	Самостійна робота виконана у повному обсязі та своєчасно, викладено логічно, наведено приклади, але відсутні висновки, творчий підхід до розв'язання завдання, не використана сучасна література; якість оформлення роботи відповідає нормам з окремими недоліками. При захисті завдання демонструє володіння матеріалом.
3 бали	Студент виконав самостійну роботу, однак її результати не в повному обсязі або несвоечасно, під час її виконання не використав сучасну літературу, не навів приклади, оформлення роботи має недоліки, не відповідає встановленим вимогам. При захисті завдання не може пояснити більшу частину представленої інформації
2 бали	Студент виконав самостійну роботу з мінімальним рівнем розкриття суті завдання, не в повному обсязі та несвоечасно. Якість оформлення роботи має серйозні недоліки. Під час захисту завдання не може пояснити представленої інформації.
1 бал	Студент виконав самостійну роботу, однак повністю не орієнтується у ньому. Під час захисту завдання не може пояснити представленої інформації.
0 балів	Самостійну роботу не виконано.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота проводиться у письмовій формі та включає два теоретичних питання, відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння теоретичним матеріалом, вміння застосовувати отримані знання у практичній діяльності.

Оцінка	Критерії оцінювання
5	Під час відповіді на питання МКР студент продемонстрував володіння навчальним матеріалом в повному обсязі, вільно, самостійно та аргументовано виклав матеріал, правильно зробив висновки, додав власну оцінку поставленому запитанню, правильні приклади
4	Під час відповіді на питання МКР студент продемонстрував володіння навчальним матеріалом в повному обсязі, самостійно та аргументовано виклав матеріал, правильні приклади, однак не зробив висновки, не додав власну оцінку поставленому запитанню
3	Під час відповіді на питання МКР студент продемонстрував фрагментарне розуміння матеріалу, не зробив висновки. Приклади практичної реалізації шаблонні.
2	На питання МКР студент подав відповідь без розуміння суті питання.
1	На питання МКР студент подав відповідь, яка є перефразуванням поданого питання
0	Не відповів на питання

7. Основна література та інформаційні ресурси

1. Волянчук Н.Ю., Дожкін Г.В., Колосов А.Б., Агдрийцев Б.В. Психологія наукової діяльності. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 352с.
2. Жоха С.П. Розвиток музичного мислення як професійно-значущої якості фахівця. *II Дунайські наукові читання: духовно-творча константа особистості. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 60-річчю педагогічному факультету Ізмаїльського державного гуманітарного університету (23 вересня 2016 року)*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ; «СМІЛ», 2016. С. 65-68.
3. Жоха С. П. Креативність як ресурс особистісного та професійного зростання. *Психологічні ресурси особистості: соціально-психологічний зміст. Збірник наукових праць за матеріалами науково-практичної конференції*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ. 2019. С.46-50.
4. Іл'їна Н.М. Психологія творчості та обдарованості. Київ: Університетська книга. 2018. – 227 с.
5. Карпенко В. В. Психологічні засоби стимуляції творчості. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна*: Львів: ЛьвДУВС, 2010. Вип. 2. – С. 66–79. 1
6. Карпенко Н. А. Зміст та структура творчого потенціалу особистості. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна*. Львів: ЛьвДУВС, 2014. Вип. 1. – С. 52–65.
7. Карпенко Н. А. Психологія творчості: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2016. – 156 с.
8. Клименко В. В. Психологія творчості: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. - 480 с.
9. Максименко С. Д. Теоретичні основи психології особистості. *Актуальні проблеми психології. Психологія навчання. Генетична психологія. Медична психологія*. К., 2007. вип. 2 - С. 7-23.
10. Максименко С. Д. Психологія учіння людини: генетико-моделюючий підхід: монографія. К.: Видавничий Дім «Слово», 2013. - 592 с.
11. Міщиха Л. П. Психологія творчості: навчальний посібник. Івано-Франківськ: Гостинець, 2007. – 447 с.

12. Моляко В. О. Психологічна теорія творчості. *Обдарована дитина*. 2004. № 6. - С. 2 - 9.
13. Моляко В. О. Творчий потенціал людини як психологічна проблема . *Обдарована дитина*. 2005. № 6. - С. 2-9.
14. Моляко В. О. Психологічна проблема творчого потенціалу. *Актуальні проблеми психології: Проблеми психології творчості та обдарованості: Збірник наукових праць / За ред. В.О. Моляко*. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2007. Т. 12. Вип. 2. - С. 6 -12.
15. Психологія творчості: конспект лекцій /Уклад. О. А. Кривопишина. Суми: Вид-во СумДУ, 2009. – 81 с.
16. Роменець В. А. Психологія творчості: навчальний посібник. 3-є вид. К.: Либідь, 2004. – 288 с.
17. Туриніна О. Л. Психологія творчості: навчальний посібник. К.: МАУП, 2007. – 160 с.
18. Ханецька Н. В. Психологія творчості: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Хмельницький, 2010. – 184 с.

Затверджено на засіданні кафедри загальної та практичної психології від «15» січня 2024 р., протокол № 8